

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1996/2500

นางลั้ง แซ่ล้อ กับพวกโจทก์ บริษัทนครหลวงประกันภัยฯจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 386, ป.พ.พ. มาตรา 889, ป.พ.พ. มาตรา 890, ป.พ.พ. มาตรา 894

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาประกันชีวิต ถือการชำระเบี้ยประกันภัยตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้เป็นสาระสำคัญแห่งสัญญา และเป็นเรื่องต่างตอบแทนกันโดยอาศัยความทรงชีพหรือมรณะของผู้เอาประกันภัยการที่ผู้เอาประกันภัยส่งเบี้ยประกันภัยเกินกำหนดเวลาล่วงพ้นวันผ่อนผันตามที่กำหนดไว้ในสัญญาแล้ว ถือว่าสัญญานั้นเป็นอันสิ้นสุดอายุ มีผลให้กรรมธรรม์ประกันภัยเป็นอันสิ้นสุดบังคับไม่ได้ ตามกฎหมายทันที หากจะให้ให้มีผลบังคับต่อไปอีก ผู้เอาประกันภัยจะต้องปฏิบัติตามที่บริษัทผ่อนผันไว้เช่น ทำใบรับรองสุขภาพในการขอต่อสัญญาที่ขาดอายุไปตามที่กำหนดในสัญญานั้น

คำพิพากษา

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่านายกวงเอี้ยวได้ทำประกันชีวิตไว้กับบริษัทจำเลยในแบบสะสมทรัพย์ แบบทุพพลภาพ แบบอุปัทวเหตุและแบบฌาปนกิจเริ่มประกันวันที่ 21 ตุลาคม 2495 ครบกำหนดวันที่ 8 กันยายน 2515 ได้ชำระเบี้ยประกันงวด 3 เดือนเป็นเงินงวดละ 205.90 บาทตลอดมาและนายกวงเอี้ยวถึงแก่กรรมเมื่อ 8 พ.ค. 2498 โจทก์ผู้เป็นภรรยาและบุตรได้เรียกร้องให้จำเลยชำระเงินประกันชีวิตของนายกวงเอี้ยวเป็นเงิน 10,000 บาทและเงินประกันแบบฌาปนกิจอีก 10,000 บาทรวม 20,000 บาท จำเลยปฏิเสธความรับผิดชอบ และกรรมธรรม์นี้จำเลยมิได้ปิดอากรแสตมป์เป็นเงิน 30 บาท และใบรับเงินชั่วคราวอีก 2 ฉบับ ละคร 10.10 บาท โจทก์ต้องนำไปให้พนักงานเจ้าหน้าที่สรรพากรปิดอากรแสตมป์ตามกฎหมายเสียเงิน 50.20 บาท จึงขอให้จำเลยใช้เงินดังกล่าวพร้อมด้วยดอกเบี้ยจำเลยปฏิเสธความรับผิดชอบว่า นายกวงเอี้ยวขาดส่งเบี้ยประกัน 2 งวดหลัง โดยชำระเกินกำหนดพ้นวันผ่อนผัน 30 วันไปแล้ว และได้เสนอใบรับรองสุขภาพตามระเบียบ กรรมธรรม์จึงสิ้นผลบังคับและจำเลยวางเงินต่อศาลเพื่อชำระแก่โจทก์เป็นเงิน 441.80 บาท คือเป็นเงินเบี้ยประกัน 2 งวดหลังกับค่าอากรแสตมป์ที่จำเลยยอมรับผิดชอบศาลชั้นต้นเห็นว่านายกวงเอี้ยวชำระเบี้ยประกันภัยพ้นกำหนดจึงเป็นฝ่ายผิดนัด ทำให้กรรมธรรม์สิ้นผลบังคับตามเงื่อนไขที่ระบุไว้และไม่มีพฤติการณ์อันแสดงว่าได้มีสัญญากันขึ้นใหม่ พิพากษาให้จำเลยใช้เฉพาะค่าอากรแสตมป์ที่โจทก์ออกแทนไป 50.20 บาทโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์เห็นว่านายกวงเอี้ยวได้ชำระเบี้ยประกันให้แก่ผู้แทนของจำเลยแล้ว แม้ 2 งวดหลังจะได้ชำระเกินกำหนด ก็ไม่ทำให้สัญญาระงับเพราะในกรรมธรรม์มิได้มีข้อความอันใดระบุไว้โดยแจ้งชัดและไม่ปรากฏเรื่องใบรับรองสุขภาพไว้ด้วย พิพากษาแก้ให้จำเลยใช้เงิน 20,000 บาทแก่โจทก์จำเลยฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายว่า การที่ผู้เอาประกันภัยได้ส่งเบี้ยประกันภัย 2 งวดหลังเกินกำหนดเวลาและล่วงพ้นวันผ่อนผันอีก 30 วัน ถือว่าเป็นการบอกเลิกสัญญา สัญญาเป็นอันสิ้นสุดอายุ มีผลให้กรรมธรรม์ประกันภัยเป็นอันสิ้นสุดบังคับไม่ได้ตามกฎหมายทันทีทั้งนี้เพราะสัญญาประกันชีวิตเป็นกฎหมายพิเศษ ให้ถือเอาการชำระเบี้ยประกันภัยตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้เป็นสาระสำคัญแห่งสัญญาและเป็นเรื่องต่างตอบแทนกันโดยอาศัยความทรงชีพหรือมรณะของผู้เอาประกัน แม้กรรมธรรม์ประกันภัยจะสิ้นผลบังคับไปเพราะเหตุที่ขาดส่งเบี้ยประกันภัย ผู้เอาประกันภัยยัง

มีโอกาสดูต่อกับบริษัทจำเลยเพื่อกลับคืนสู่ผลบังคับต่อไปอีกได้ โดยทำใบรับรองสุขภาพในการ
ขอต่อสัญญาที่ขาดอายุไปตามสัญญา แต่นายกวงเอี้ยวก็ได้ปฏิบัติการดังที่บริษัทจำเลยผ่อนผัน
จึงพิพากษาแก้คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ยืนตามศาลชั้นต้น

องค์คณะ

ดุยพรรณปัญญา · ประมูล สุวรรณศรี · วิเทศรรยารักษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1996/2500>